

РЕШЕНИЕ

№ 567

гр. София , 31.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на тринадесети май, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Елизабет Петрова
Членове:	Катерина Рачева Мария Райкинска

като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело № 20211000500712 по описа за 2021 година

при участието на секретаря Нина Вьонг, за да се произнесе, взе предвид следното :

Производството е по реда на чл.258 и сл. вр. чл. 340 от ГПК. С решение № 261575 от 03.12.2020 г. по гр. дело № 15024 по описа за 2019 г. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, Гражданско отделение, I брачен състав е отхвърлил иска на П. И. Д. с правно основание чл. 340 ГПК за отмяна на ограниченото запрещение на М. А. К., постановено с решение № 2474/15.04.2015 г. по гр.д. 5753/2014 г. на СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, Гражданско отделение, I брачен състав. Срещу решението е подадена въззивна жалба от П. И. Д. чрез упълномощения за делото адв. Н.В. с оплаквания за неправилност, необоснованост и противоречие със съдопроизводствените правила. Съдът е уважил искане за назначаване на повторна СПЕ, както предвид оспорването от страна на ищцата на СПЕ, приета от СГС, така и предвид засиленото служебно начало в процеса. Не са постъпили отговори на въззивната жалба от ответницата и от Прокуратурата.

От настоящата инстанция е прието заключение на съдебно-психиатрична експертиза, изготвено от д-р Х. А. Т., който след преглед на М. А. К., е дал отговори на въпросите страда ли лицето от психично заболяване, има ли промяна в нейното психично състояние след 2015 г., както и към момента може ли да разбира свойството и значението на своите действия, да ръководи постъпките си и да съчетава своите лични и имуществени интереси.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателката поддържа жалбата и излага становище за основателност на иска. От психиатричното интервю и от двете експертизи – пред първоинстанционния съд и пред въззивния съд, ставало ясно, че съответното освидетелствано лице е ориентирано за време и място. Тя е посочила точния месец, датата на която е проведено интервюто, деня, къде живее, къде се намира, къде се намира в момента - в кабинета на лекаря. Посочила е, че преди години е чувала гласове, но сега не. Преди се е страхувала, не можела е да контактува с хора, сега не. Чете книги и се разхожда, пазарува, сама се оправя, сама се къпе. Сама взема съответните три вида лекарства - халоперидол, сперидан и акинетон. Налице е шизофренен процес и промяна на

личността, но от друга страна е налице едно подредено поведение и възможност да изпълнява определени битови задължения. Щом заключението посочва, че е в състояние да се самообслужва, взема си сама лекарствата, контактува с други хора, т.е. излиза от къщи, същата е в състояние сама да обслужва своите интереси и да се грижи за имуществото си.

Прокуратурата излага становище, че доказателствата, включително и събраните в хода на въззивното производство, обосновават необходимостта от продължаване прилагането на ограничено запрещение по отношение на ответницата, което би било в неин интерес и защита.

При извършената служебна проверка на основание чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е валиден и допустим.

Предявен е иск от П. И. Д. срещу майка ѝ М. А. К., за отмяна на ограниченото запрещение, под което ответницата М. А. К. е поставена с Решение № 2474/15.04.2015г., постановено по гр. дело № 5753/2014г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, първи брачен състав. Твърди се, че към настоящия момент са налице важни обстоятелства и промени в поведението, начинът на живот, възможността за самостоятелност и самообслужване, взимане на адекватни решения за себе си и околните от ответницата, които налагат отмяната на ограниченото запрещение. Ответницата доброволно и сама приемала лекарствата си и се чувствала добре в резултат на приема им. Обслужвала се сама - грижела се за храната и хигиената си, имала навици на лична хигиена - готвела си самостоятелно, къпела се често, самообслужвала се по всякакъв начин. Излизала самостоятелно навън, контактувала с близки, хора от семейния кръг, съседи, приятели, отговорно съхранявала документите си за самоличност, имала адекватно поведение, със свои желания и интереси. Твърди се, че макар и болна, ответницата е критична е към заболяването си - приемала медикаментозната терапия редовно, като развитието на заболяването ѝ било с прекъснат ход, в ремисия. В исковата молба се излага, че от около година и половина настъпило влошаване в отношенията между ищцата, като дъщеря и попечител, и майка ѝ - ответница по настоящото дело.

По делото се установява следното. Въз основа на Експертно решение № 1629 от зае. № 099/09.07.2012 г., издадено от ЦПЗ „Проф. Н. Шипковенски“ ЕООД - гр. София ответницата е с 95% трайно намалена работоспособност, без чужда помощ, пожизнено, с диагноза - параноидна шизофрения, хронично протичане. С Решение № 2474/15.04.2015 г. по гр. дело № 5753/2014г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, първи брачен състав, в сила от 12.05.2015 г., М.К. е поставена под ограничено запрещение по иска на нейната дъщеря П. И. Д., като съдът е приел, че ответницата страда от шизофрения параноидна форма и в резултат на посоченото заболяване и състоянието ѝ към момента на постановяване на решението, същата има ограничена възможност самостоятелно да разбира свойството и значението на действията си и да ръководи постъпките си.

От разпита на лицето пред първата инстанция се установява, че ответницата е частично ориентирана за време и място и не отговаря адекватно на повечето зададени ѝ въпроси: знае как се казва и на колко години е, както и адреса си наизуст, но не знае майка ѝ и дъщеря ѝ на колко години са, не знае коя дата е, каква пенсия получава.

Според В. Б. Д., майка на ответницата, разпитана като свидетел, двете живеят заедно, дъщеря ѝ сама взема лекарствата си, може да прави дребни покупки, грижи се сама за хигиената си, помага в домакинството и е спокойна след последната промяна на лечението ѝ. Преценени предвид потенциалната им заинтересованост, показанията установяват факта, че двете живеят заедно, че ответницата сама се грижи за хигиената си и помага в домакинството. Съдът не кредитира показанията относно факта, че ответницата излиза сама на пазар, предвид факта, че видно от разпита на лицето и от заключенията на вещите лица, тя не е ориентирана за стойността на парите.

Според заключението на вещото лице, изслушано от СГС, д-р Р. К. при ответницата заболяването параноидна шизофрения е хронофицирало, налице е негативна симптоматика и промяна на личността – когнитивен спад, емоционално обедняване, намалена активност, обедняване на мисленето и речта, които нарушават базисната ѝ годност да разбира свойството и значението на постъпките си. Д-р К. заключава, че няма промяна в психичното състояние на лицето след поставянето му под ограничено запрещение, вследствие на което да е в състояние да разбира свойството и значението на действията си и да ръководи постъпките си. В съдебно заседание уточнява, че на нея не са ѝ достъпни съжденията, обобщенията, аналитичните връзки, тя е достигнала до това ниво на промяна на личността, при което не е в състояние да разбира свойството и значението на действията си и да ръководи постъпките си.

Сходни са и изводите на вещото лице, назначено от настоящата инстанция. Резултатите от психиатричното интервю вещото лице обобщава така: психично – психомоторно спокойна, но силно вътрешно напрегната и тревожна, отговаря на някои от въпросите, други въпроси не може да разбере и не отговаря. Личностова промяна в шизофреничен стил със социално отдръпване и нарушено социално функциониране. В съдебно заседание д-р Т. уточнява, че лицето може да се справя с прости битови дейности, които са в нейното ежедневие, но се затруднява в изпълняването на по-сложни административни дейности – като за пример дава, че на въпроса колко струва една гарсонiera в „Младост“ тя отговаря: „Гарсоньерите в Младост са много скъпи, струват около 2500 лева“. Д-р Т. е категоричен, че са налице медицинските критерии за ограничено запрещение.

Неоснователни са доводите на процесуалния представител на жалбоподателката, че поради възможността на ответницата да изпълнява определени битови задължения, тя е в състояние сама да обслужва своите интереси и да се грижи за имуществото си. Заключениета на вещите лица и отразеното в протокола от с.з. при разпита на ограничено запретеното лице не дават никакво основание на въззивния съд да отмени обжалваното решение и ограниченото запрещение. Фактът, че М.К. сама се грижи за личната си хигиена, че помага в домакинството и че си взима сама лекарствата, на които е запомнила имената, не може да обоснове решение в противоречие с преценката на двамата изслушани психиатри, както и с анализа на поведението на лицето при разпита му в съда.

По изложените съображения обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

С тези мотиви, Апелативен съд – София, 1 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА № 261575 от 03.12.2020 г. по гр. дело № 15024 по описа за 2019 г. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, Гражданско отделение, I брачен състав.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____